

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Den ny Udgave af Snorros Edda

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1541. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1819_348-txt-shoot-idm203/facsimile.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

stift Overstætte. At det imidlertid var ønskeligt, snart at se Bogen udgivet her hjemme, vil Ingen nægte, som under Oldgerandsningen, ved, hvor vanskeligt det er selv i København at faa Bøger fra Stockholm, og seer at Trykken i den Stockholmske Udgave er langt fra at være saa god og klar, som man maatte ønske, og i Danmark er vent til.

Værkets Indhold er nu følgende: først Guld-fagning og Dragarødder, som af Professor Nyerups Overstættelse ventelig er alle de danske Bø-tere, der drøide sig om Eligr, keltende, saa jeg derom kun vil tilføie, at Prof. Roff, mig synes med al Grundmaanteer det for rimeligt, at Snorro er Forfatter til Guld-fagning, men neppe til Noget af det følgende.

Dette følgende er Skalds, hvortil man gjerne kan regne ei blot Skaldpaparmal (Under-visning om Skalde-Sproget) og Dragarødder (Op-løsning om Verds-Arterne) men ogsaa Mal-frædi (Grammatica) som slutter Værket, thi det Hele er færet med berømt Henlyp paa Skalde-Konsten, og giver den Doglæde en islandsk Poesi med tilhørende Prologie, han, som Histo-riker, endig skulde faa.

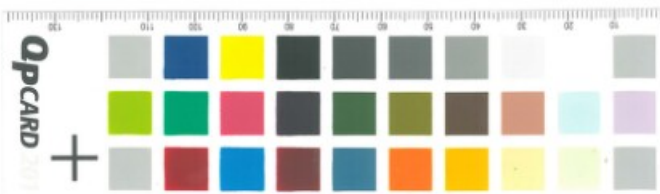
Maager jeg nu troer, man helst maatte betragte Skalds som et Afsnit til Rønge-Speilet, og ogsaa sette Døds-Nyten af dens Studium i den Fuldbrændighed og Klarhed, Billedet af is-landsk Videnskabelighed i Niddel-Alderen derved kan vinde, saa er det dog ingenlunde den eneste Blotte; thi deels er Skalds uundværlig til at forstaae de mange Skalde-Boed, der, om de end er betyde Veget i Poetens, dog have uopsløst indfættet sig i Folkens Historie, og deels kan ikke blot et enkelt af de mange til Exempel anførte Vers, men selv en enkelt poetisk Bemærkelse, og et blot Navn, som ellers ikke findes i islandsk Skrifte, give uventet Oplysning i Old-Gransk-ningen.

Til Venis herpaa vil jeg anføre, hvad jeg siar ved en snøgtis Læsning er siædt paa, og synes mig ei uvigtig; fornemmelig fordi det hæder er blevet en Læse-Artikel i Old-Granskningen, at hvad der i Dannemæks Oldsaa ei kan belægges med et Islandsk Vidnesbyrd, skal agtes hædt og magtesløst.

At Snorros mange Fortællinger om Hadding, findes, saavidt jeg veed, ei andet Spor hos Is-landerne, end nogle Rim, der ligne dem af Hadd-ning og hans Drenning, men tillægges i Snorroes Edda Niord og Skade. Mig falder det nu vist nok aldrig ind, derfor at ringraade det fæstlige Sagn, eller at troe, det kun var en forspæning og Udmykning af Mythen om Niord, thi dertil er det meget for høit og flaut, da man med Sandhed kan sige, det er Dano-Folkets Historie in nuce; men alligevel er det ikke uvigtig, at Letterne Hesti og Vagnhest, hos hvem Hadding, efter Snoro, opfostredes, findes nævnde som Letter i Skalds (209 og 210) hvor ligeledes Hestgæra (Hestgærip) staar paa sit Sted, mellem Troldv-inderne.

Sammesteds gjenfinde vi Letter Osote, hvem Snoro, i fjerde Bog, seiligbedøvis nævner, som forrige Eiermand af den store Høllider, Nor-mændene flygtede for, og, skøndt Thorfaus nok melder, at Osote hos Islanderne fører Navn af Letter-Kongen, skulde jeg dog, indtil videre, snart troe, at Stedet i Skalds er det eneste, der herre-tiger os til at anse Osote for en blandt Isolan-derne naankundig Letter.

Dog, det Bedste er tilbage. Med Isie har man undret sig over, hos de gamle Islandere inter Spor at finde af det store, høimærkede-dige Sagn, om Amleth, der ene ved Snoro er os oversvøvedet. At den vel store, men dog alt for meget Stærre forsmæende Gram, faaer en Streg over Sagnet, og mener, at hele Tiden om Amleth forstille Daarfskab er opløst ved den Bemærkning, at de yngre Islandere kalde en Daare Amleth; det er kun underligt, fordi man snarere skulde ventet, at denne storfyndige Mand, der ellers ikke suor paa Islandernes Ord, og pleiede at raadsfore sig med Angel-Sachsene, vilde sluttet, at Amleth var et Kæmpe-Navn, der i Tidens Løb havde fortrængt Perlonens viefælige, en Formodning, som næsten bliver til Vished, naar man i de Anælschiske Ord-bøger seer De-melle oversat ved insipidus. Hvad man end siger, og hvad der end kan indvendes med For-tællingen som Biographie, vedbliver Sagnet om Amleth ligevaldt at høre til de ypperste af alle Folkesædes Oldsagn, og at vente paa en Dansk

stift Overstiftelse. At det imidlertid var ønskeligt, snart at se Bogen udgivet her hjemme, vil Ingen nægte, som under Oldgerandsningen, ved, hvor vanskeligt det er selv i København at faa Bøger fra Stockholm, og seer at Trykken i den Stockholmske Udgave er langt fra at være saa god og klar, som man maatte ønske, og i Danmark er vent til.

Værkets Indhold er nu følgende: først Guld-fagning og Dragarødder, som af Professor Nyerups Overstiftelse ventelig ere alle de danske Bø-tere, der berede sig om Eligr, keltende, saa jeg derom kun vil tilføie, at Prof. Roff, mig synes med al Grundmaanteer det for rimeligt, at Snorroer forfatter til Guld-fagning, men neppe til Noget af det følgende.

Dette følgende er Skalds, hvortil man gjerne kan regne ei blot Skaldpaparmal (Under-visning om Skalde-Sproget) og Dragarødder (Op-løsning om Verds-Arterne) men ogsaa Mal-frædi (Grammatica) som slutter Værket, thi det Hele er færet med berømt Henlyp paa Skalde-Konsten, og giver den Doglaede en islandsk Poesi med tilhørende Prologie, han, som Histo-riker, endig skulde faa.

Maager jeg nu troer, man helst maatte betragte Skalds som et Anhang til Konge-Speilet, og ogsaa sette Døds-Nyten af dens Studium i den Fuldbrændighed og Klarhed, Billedet af is-landsk Videnskabelighed i Niddel-Alderen derved kan vinde, saa er det dog ingenlunde den eneste Blotte; thi deels er Skalds uundværlig til at forstaae de mange Skalde-Quæd, der, om de end er betyde Weget i Poetiken, dog have uopdeltelig indfættet sig i Folkens Historie, og deels kan ikke blot et enkelt af de mange til Exempel anførte Vers, men selv en enkelt poetisk Bemærkelse, og et blot Navn, som ellers ikke findes i islandsk Skrifte, give uventet Oplysning i Old-Gransk-ningen.

Til Brevs herpaa vil jeg anføre, hvad jeg siar ved en snøgtig Bænkning er siædt paa, og synes mig ei uvigtigt fornemmeligt fordi det hædred er blevet en Leves-Artikel i Old-Granskningen, at hvad der i Dannemæls Oldsagen ei kan belægges med et Islandsk Vidnesbyrd, skal agtes hædt og magtfuldt.

At Snorroes mange Fortællinger om Hadding, findes, saavidt jeg veed, ei andet Spor hos Is-landerne, end nogle Rim, der ligne dem af Hadd-ning og hans Drenning, men tillægges i Snorroes Edda Niord og Skade. Mig falder det nu vist nok aldrig ind, derfor at ringraade det keltiske Sagn, eller at troe, det kun var en forsvunden og Udmykning af Nythen om Niord, thi dertil er det meget for høit og flaut, da man med Sandhed kan sige, det er Dano-Folkets Historie in nuce; men alligevel er det ikke uvigtigt, at Letterne Hesti og Vagnhøst, hos hvem Hadding, efter Snorro, opfostredes, findes nævnde som Letter i Skalds (209 og 210) hvor ligeledes Høstgæra (Høstgærip) staar paa sit Sted, mellem Troldv-inderne.

Sammesteds gjenfinde vi Letter Osote, hvem Snorro, i sitte Bog, seiligbedøvis nævner, som forrige Eiermand af den store Høstbider, Nor-mændene flygtede for, og, skøndt Thorfaus nok melder, at Osote hos Islanderne fører Navn af Letter-Kongen, skulde jeg dog, indtil videre, snart troe, at Stedet i Skalds er det eneste, der herre-tiger os til at anse Osote for en blandt Isolan-derne naankundig Letter.

Dog, det Bedste er tilbage. Med Isie har man undret sig over, hos de gamle Islandere inter Spor at finde af det store, høimærkede-dige Sagn, om Amleth, der ene ved Snorro er os oversansværdet. At den vel store, men dog alt for meget Stærre forsmæende Gram, faaer en Streg over Sagnet, og mener, at hele Tiden om Amleth forstille Daarfskab er opløst ved den Bemærkning, at de yngre Islandere kalde en Daare Amleth; det er kun underligt, fordi man snarere skulde ventet, at denne storværdige Mand, der ellers ikke suor paa Islandernes Ord, og plejede at raadsfore sig med Angel-Sachsene, vilde sluttet, at Amleth var et Kæmpe-Navn, der i Tidens Løb havde fortrængt Perlonens viefelige, en Formodning, som næsten bliver til Vished, naar man i de Anælschiske Ord-bøger seer De-melle oversat ved insipidus. Hvad man end siger, og hvad der end kan indvendes med For-tællingen som Biographie, vedbliver Sagnet om Amleth ligevaldt at høre til de ypperste af alle Folkets Oldsagn, og at vente paa en Dansk

